V. évfolyam. Kis-Czell, szerda, augusztus 29. 15. szám.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: hétfő, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap mellemi és anyagi részet illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Világkereskedelem.

Magyar ember kereskedőnek nem született: ezt tartották régebben, ezt tartják még ma is nagyon sokan. Nem akarjuk felismerni a kiterjedt, jól kifejlődött kereskedelemben rejlő nagy hatalmat, melyet eddig fájdalommal nélkülöznünk kell.

Igaz, hogy a legutóbbi néhány év alatt hazai kereskedelmünk kibontakozásában a rossz gazdasági viszonyok miatt gátolva volt. Ám mi ezuttal nem arról akarunk irni, hogy kereskedelmünk szárnypróbálgatásai kellő sikerrel nem jártak, hanem csak arra szoritkozunk, hogy a kereskedelmi pályára való törekvés még mindig nem mutatkozik megkivántató mértékben és ezért nem tartjuk hiábavaló [illegible] t, mely kereskedelmünkre [illegible], kellő világitásba állitván egyuttal a cselekvőképes, megizmosodott kereskedelem kiváló jelentőségét, fontosságát és nagy előnyeit.

Régi és sokszor bebizonyosodott tétel az, hogy a szellemi előhaladás mive'ödés csak ott fejlődhetik ki teljes erejében és nagyságában, hol az anyagi jóllét is virágzó fokon áll. Anglia e tekintetben példakép Európa más országai előtt. Gazdag műipara, kiterjedt kereskedése mindmegannyi emeltyűi a kőmivelődésnek, — csatornák, melyeken át, a jóllét s ennek következtében a szellemi haladás a nép minden rétegébe beszivárog. E vivmányok elérése körül kiváló fordereje van a kereskedelemnek. Az az élénk és gyors közlekedés, mely távol eső országokat és népeket hoz érintkezésbe, összeköttetésbe, nemcsak a vagyonosság felvirágoztatására, de egyszersmind a szellemi látkör szélesbitésére is szolgál. Hazánk e tekintetben hosszabb ideig nagyon keveset tett; sokáig magunknak éltünk, termeltünk és áldott földünk kincsei ismeretlenek maradtak. Az ujabb kor felvilágosodott szelleme azonban kezdi ledönteni a kinai falakat, a [illegible] kereskedelmünk messzeföldön is érvényesiti elhanyagolt jogait, nem lesz éppen érdektelen a kereskedelem méltatására néhány sort szentelni.

Ha az emberiség általános fejlődésének végczélja abban áll, hogy a humanitás valodi fogalma minden népnél elterjedjen s a czivilizáczió az ossses emberiség közvagyona legyen: ugy a kereskedelem történetének végpontja is csak akkor lesz elérhető, ha a világkereskedelemben és annak anyagi és erkölcsi jelentőségében minden nemzet munkás részt vesz. A világkereskedelem történetében csak oly esemény tekinthető korszakalkotónak, mely e végczél kiküzdésében fordulópontot képez. Ilyen fordulópont korunk, melyben a gőzhajó, vasut és távirda nem országokat, de világrészeket hoz összeköttetésbe, miáltal a kereskedelem világközlekedési szerepet nyer, melyben már a népek összessége részt vehet.

A jelenlegi közlekedés az egész világra kiterjed, a kereskedelem mindenütt, hová a kaukázusi faj csak lábát betesszi s hol az európai szellem gyökeret ver, óriási dimenziókban terjed. Mi [illegible] élünk s ezen oly sokoldalu kereskedelmi és közlekedési élet előnyeit csak unokáink fogják teljes mértékben élvezhetni. A gyors közlekedés következtében minden égalj terményei és minden ország készitményei fölött rendelkezhetünk. A gőzhajó kereskedőinket a legtávolabbi partokra viszi és a vasutak a szárazföldi távolságokat csaknem megszüntetik. Az öltözék

TARCZA.

Próba-bábuk.

— Párisi erkölcsök. —

A párisi nagy divatkereskedésekben: Worth, Paquin, Redfern üzletében egész sereg szépséges hölgyet lehet látni, akiknek tökéletes termetére próbáljak a toilletteket. Ezek a divathölgyecskék — mannequin (a nevük — a jövő divathölgyei. Amint a közmondás szerint minden katona borjujában hordja a marsall botot, ugy ezeknek a divatmodelleknek a ridiküljében is ott rejtőzik a divatkirálynő koronája. Belőlük válogatja ki az élet azokat a bájos teremtéseket, akik miatt herczegek teszik magukat tönkre s a divatot czinalják a szinház páholyaiban.

Érdekes a látogatás egy ilyen nagy párisi szabóműhelyben. A minap két ujságiró bejárta ezeket a helyeket s érdekes doldokat irtak róluk.

Az első szabóműhelynek, a rue de la Paixben és a Vendome-téren vannak. Ott van S... hires maisonja is.

— Ön a mannequin-jeinket kivánja látni? — szóltak ott az ujságiróhoz. Tessék csak átmenni a próbaterembe, éppen valamennyi munkában van. Tizenketten vannak; közülek öt férjnél van. Csodálkozik rajta? No, nem kell azt hinnie, hogy valamennyi rossz uton jár. Latja amazt ott a sarokban, abban a szürke ruhában? Az igen tisztességes gyermek s jó családból való. Várjon, majd ide szólitom: Mademoiselle Suzenna!

A csinos arczu, gyönyörü termetü leányka gracziózus léptekkel közeledik. A haja aranyszőke és sötétkék nagy szemei mint két ragyogó drágakő pompáznak tejfehér arczában. Olyan fejmozdulattal köszön, melynek elegánczláját egy herczegnő is megirigyelhétné.

— Ön mindenesetre szereti ezt a mesterséget, kisasszony?

— Természetesen, — feleli mosolyogva — sokkal kellemesebb, mint egész naphosszat a varrógép fölött görnyedni

— És hogyan lett próba bábu?

— Hogyan? Paquin ur adta a tanácsot. Ő fedezte fel, hogy szép a termetem és van benn nem némi elegánczia.

— Tehát elegánsnak kell lennie?

— Mindenesetre. Ez az üzlethez tartozik.

— És mennyit jövedelmez ez?

— Háromszáz frankot havonta és kétszeri étkezést napjában.

— De csak nem marad egész életén át próba-bábu?

— Remélem, hogy nem, — felelte a bájos leány hangos kaczajjal. — Néhány év mulva, ha komolyságommal kiérdemlem a ház becsuléset, elárusitónő is lehetek. Ez már nyugodt pozicziót jelent. Ekkor házasságra is lehet már gondolni.

— Valamennyi kisasszony ilyen bölcsen gondolkozik, mint ön?

— Az attól függ . . . Nemelyeknek nagy a szerencséjük. N. ur üzletécül például egyet valami indiai herczeg megszöktetett. És tavaly Beer ur üzletéből egy orosz herczeg lopott el egy kisasszonyt. A szülei házmesterek voltak, ő maga alig tudott irni, olvasni. De szép volt, ó, nagyon szép! A herczeg tanárokat fogadott neki, hogy kimüveljék. Ma alig lehetne ráismerni. A herczeg nagy birtokot vásárolt a számára. Az okos leány oda helyezte el s szüleit, mint gondnokokat. Látja uram, hogy a próba-bábu is viheti vatamire, ha ügyes . . .

Nem tartóztattuk tovább a szürke ruhás kisasszonyt, — irja az ujságiró. — Könnyed bólintással köszönt és fönséges bájjal visszament a munkájához.

A Vendome-téren, a V . . . atelierben vagyunk. Ennek az üzletnek az egyik különlegessége a decolletage.

Remek szép női és férfi divatkelmék a divat legujabb termékei, bámulatos olcsó árban szerezhetők meg Rózsa Sándor divatáru-kereskedőnél, Kis-Czell, [illegible]-tér.

darabok, melyek a kivánalom és fényüzés szolgálatában állanak és az élelmiszerek, melyek táplálkozásunkra szükségesek, különböző égaljak alól származnak; különféle világrészek termányeit forditjuk életszükségleteink és kényelmünk kielégitésére. Mahagoni fából metszett asztalunk talán Hondurasból jön és lábbelink bőrét a délamerikai sikságokon legelésző csordák szolgáltatják. Ausztrália termányei többrendbeli szükségleteinket fedezik s Európában a szük termést a távolfekvő Wisconsin és Chicagó úti helyre. Az európai készitmények Abbisziniába és Bukharába hatólnak; és a cseh üveggyártmányok Missouri környékén is nagyon ismeretesek. A népek nincsenek többé egymástól izolálva és a kozmopolitikus szilárdság valóságos csodákat hozott létre. Kicsiny jelentéktelen falvak aránylag rövid idő alatt virágzó helységekké, hatalmas városokká növik ki magukat.

Mig régibb időkben a népek szomszédjaikban ellenségeiket látták, most a kereskedelem barátságba hozza őket. Békés harczot folytatnak. A nagy világkiállitásokon fe'mutatják készitményeiket, nyers termányeiket, gyártmányaikat s a művészetek különféle diadalait és korunk költészete a vasban és szénben s ezek által az emberiség óriási előhaladásában áll.

Egy tény szilárdul áll: a kereskedelem folytonos fejlődésével azok a követelmények is emelkednek, melyeket az üzlet embereihez kötünk, hogy szép czéljaikat elérhessék, szellemi fegyverekkel is kell küzdeniök, s nemcsak kereskedelmi czikkeiket, de a kor nemes eszméit is terjeszteniök.

HIREK.

— **Kinevezés.** Lukács László pénzügyminiszter Orosz Ágoston kis-czelli kir. adótisztet, a tenkei m. kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— **Népgyülés Kis-Czellben.** A magyar parlamentben most folyó katonai javaslatok ellen tiltakozó népgyülés tartása iránt mozgalom indult meg Kis-Czellben. Ez ügyben szükebb körü értekezlet tartatott csütörtökön. A népgyülés valószinü husvét hétfőn lesz.

— **Helyi iparpártolás.** A közelgő husvéti ünnepek előtt, amikor mindenki igyekezik szeretteinek az ünnepre való tekintettel egyetmást venni, nem mulaszthatjuk el, hogy olvasóink figyelmét a helybeli ipar és kereskedelem pártolására felne hivjuk. Több izben sajnálattal láttuk és tapasztaltuk, hogy még mindig vannak elegen, kik a helyi ipar és kereskedelem mellőzésével szükségleteiket idegen városokban szerzik be. Pedig hát ez nem jól van igy. Eltekintve attól, hogy mindenki tartozik, sőt kötelessége is, annak a városnak az iparát és kereskedelmét támogatni, melyben lakik és ezzel a város anyagi jóllétét elómozditani, nálunk Kis-Czellben, épen nincs szükség arra, hogy bármiféle czikkért is idegen városba kelljen menni. Sokan, nagyon tévesen, abban a meggyőződésben vannak, hogy ha egy-egy ruha darabjáról azt mondhatják, hogy az: Pápán, vagy Szombathelyen készült s nem Kis-Czellben, mindjárt nagyobb az értéke neki, s talán jobb is. A különbség csak az, még pedig a vevő hátrányára; hogy jóval drágábban fizeti meg azt a czikket idegen városban, mint itthol. Semmi esetre sem jobb, sőt merjük állitani, tapasztalatból, akárhanyszor rosszabb. Tessék a vevőközönségnek végig tekinteni városunk iparosai és kereskedői névsorán, mielőtt szükségleteért máshová menne. Megtalál itthol mindent izlése és tetszése szerint. A legtöbb pénzbe kerül természetesen a ruházkodás és ebben van a közönségnek a legkényesebb izlése is. E tekintetben Kis-Czell azon a ponton áll, hogy bármely nagyobb várossal kiállja a versenyt. Tessék megtekinteni bárme;yik kis-czelli divatkereskedés raktárát, oly halmaza található e divatkereskedésekben a különböző áruczikkeknek és oly nagy a választékuk, hogy a legmagasabb igényeket is képesek kielégiteni és merjük állitani, hogy áraik jóval olcsóbbak mint például: Szombathelyen, Pápán, vagy Győrben. A hölgyközönségnek különöseg megvan az a végtelen rossz szokása, hogy női divatkelméit szereti minta beküldése után, vagy utazók utján megrendelni messze idegenből. Pedig hát a minták küldése, az utazók: „Kezeit csókolom nagysága!" mind igen drágán lesz általuk megfizetve. Tessék elhinni t. közönség, hogy Kis-Czellben találhatók ép oly jó czipészek, valamint szabók is, mint másutt és már mégis csak előnyösebb és kényelmesebb is a megrendelőre, ha helyben szerezheti be szükségletét és nem idegen városba kell azért fáradoznia

— **Panaszkönyv.** A ki-utczai lakósok ama panaszt emelték nálunk, hogy a Kis-utczában és annak környékén esténkint 8—9 óra tájban, oly dögletes büz van, hogy az utczán kint lenni e büz miatt teljes lehetetlen. A panaszosok azt állitják, hogy e dögletes büzt egyik közel fekvő gazdaság esténkint szellőztetésre felnyitott répa-gödrei terjesztik. Ajánljuk ez esetet az illetékes hatóságok figyelmébe.

— **Szökés párosan Amerikába.** G. János kocsi-i birtokos felesége már több izben szerzett „kellemes" (?) meglepetést hites urának G. uram azonban valahányszor e kaczkiás, kikapós menyecske turpiságára reájött, az ő szerelmes szivével mindannyiszor megbocsátott a heves vérü menyecskének. Tavaly például elkövette azt a vastag tráfát a heves vérü menyecske férje urával, hogy megszöhtette a kocsisukat és elvitte magával Budapestre. hol mig a pénzbetartott vig világot éltek. Mikor a pénz elfogyott akkor meg azt a tréfát követte el a menyecske, hogy váratlanul, férje nagy meglepetésére haza érkezett Kocsra, meghozta magával a kedvesét is. A férj uram határtalan örömében ujra megbocsátott az asszonynak, de azon kikötéssel; hogy többé nem szökik meg kedvesével a háztól, hanem ott élnek együtt s tette hozzá a jó szivü gazda: „Ha már annyira széreted azt a legényt, hát éld vele világodat itthon, de ne Budapesten, hol olyan drága az élet!" És ugy lőn, amint G. uram kivánta, a szerelmes pár vigan élte napjait az engedelem folytán egész a mult héti. Azután a mult héten ismét kellemes (?) meglepetést szerzett a kikapos menyecske hites urának. Ujból megszökött kedvesével és ez alkalommal a változatosság kedvéért Amerikába mentek. A messze utra gondoskodott a menyecské elegendő utiköltségről is, amennyiben magával vitte férjének 1200 kor. készpénzét is.

— **Zászló-avatas.** A „Szergényi Önképzőkör" márczius 15 ét szintén megünnepelte és ugyanezen alkalommal avatták fel a kör zászlóját, mit Sipkovits Irmuska kisasszony, Sipkovits Károly szergényi birtokos leánya ajándékozott az Önképző-körnek. A zászlót Mohácsi Lajos evang. lelkész avatta fel, ki ez alkalommal igen szép beszédet mondott. A zászlót ezután zeneszó mellett körül hordozták a faluban. Ennek befejeztével a nagyszámu ünneplő közönség mulatságra jött össze, hol a fiatalság tánczra perdült és a közönség kedélyes hangulatben késő éjjelig maradt együtt.

— **A tüntető sorsa.** Kedden a kis-czelli állomáson sokaknak feltünt egy intellingensnek kinéző egyén, kit kötött utlevéllel továbbitottak illetőségi helyére, Jánosházára, rendőr kisérete mellett. Az illető Budapesten tartózkodott, foglalkozása pinczér, ki részt vett a folyó hó 20-iki tüntetésen Budapesten és e bünéért a fővárosi rendőrség haza tolonczoltatta.

— **A póstáról.** A közönségnek, ugyszintén a hivataloknak azon gyakorlata, hogy a póstaj küldemények czimzésénél a rendeltetési hely nevét az -n, -on, -en, -ön, -ban, -ben stb raggal látják el, a pósta-szolgálatban a küldemények biztos kezelését veszélyeztető, számos zavart idéz elő, mert ezáltal a Tura, Ród, Hornya stb. féle községnevek ragozása folytán a Turán, Redőn, Hornyán stb. alakok keletkeznek, melyek ezen alakban már egy-egy más község nevének felelnek meg. — A póstai szolgálat biztosságának és pontosságának. egyszintén a helynevek rendezésének és a végleg megállapitott helynevek általános elterjedésének érdekében kivánatos, hogy ugy a magánosok, mint a hivatalok a póstaküldemények czimzésénél a helynevek felesleges és gyakran zavart okozó ragozását — lehetőleg — mellőzzék.

— **Vasutasok fürdője.** A kis-czelli vasuti alkalmazottak által egy gőz- és kádfürdő épitése iránt még a mult évben meginditott mozgalom, mint már jeleztük is egy izben, kellő sikerre vezetett, amennyiben az igazgatóság engedélyt adott arra, hogy a vasut állomáson fürdőt épithetnek. A fürdő épitését, mint bennünket értesitenek, már legközelebb megkezdik s igy valószinü, hogy az rövid néhány hónap alatt, el is készül.

A szalonokban a mannequinek trónolnak kivágott estélyi toillettekben. Hercznőknek tarthatná őket az ember. De ha közelebb nézzük, minden ruhán egy kartonlapocska csügg.

Itt is a legnagyobb szivességgel ad az intézet vezetőnője felvilágositást.

— Ez a gesztenyebarna kisasszony egykor szaladóleány volt. Ah, látom, ön nem ismeri a mi üzleti nyelvünket. A szaladóleány a női inas, akit a vevőkhöz küldözgetünk. Ma ő egyike a legszebb minniquineknek.

— És ez a szőke?

— Feltünt önnek? Ugy-e bár bámulatos szépség? Nézze csak azokat az ártatlan szemeket. Valóságos Ofélia . . .

— Aki azonban nem fogja magát a vizbe ölni.

— Ki tudja? Nem egy tragédiát éltünk már mi itt át.

Mialatt a hölgy igy beszél, egy fejedelmi termetü leány szalad át a termen. Bámulatos szép arcz, nagy kék szemekkel. a melyeknek a pillái korommal vannak befestve. A kezei vakitóan fehérek, a körmei rózsásak. Tetőtől talpig csipkéba és mousselinbe van öltözve.

— Szintén mannequin, madame? És az a brilláns a hajában? Csak nem valódi?

— 4000 frankot ér. Oh, ez a leány nagyon sikkes! Egy gyürüje van, amelyik ugyanannyit ér. Mind a kettőt egy barátjától kapta, a kis dusgazdag ember. Kocsija, lova is van s a legszebb toillettjei.

Mialatt a felügyelőnő még beszél, az elegáns leány hozzá lép s daczosan igy szól:

— Gondolja, csak, madame, egy lap a tegnapi versenyek alkalmából megint a cocoteok listájába sorozott engem. Ez már igazán sok!

— Ez azért van, mert olyan szép lovai és toilletjei vannak, — feleli a madame gunyosan.

— Nem unalmas önnek egész nap ez a munka itt? — kérdezte a szép lánytól az ujságiró.

— Unalmas? — felelte a mannequin, akinek lovai vannak. — Ellenkezőleg. Ez a legkellemesebb szórakozás s egész nap előkelő hölgyekkel érintkezhetik itt az ember. Engem mulattat ez a dolog, ha nem is szorultam rá erre a keresetre.

— De pontosan itt is van a munkánál kisasszony.

— Nos, ha éppen sokáig voltam souperen vagy más társaságban, akkor ide üzenek, hogy ne várjanak — — —

— Tehát éppen ugy, mint a művésznők?

— Mi talán nem vagyunk szintén művésznők? — kérdi a szép lány büszkén kicgyenesedve.

— **Panasz a pékekre.** Általános panasz hangzik a közönség körében a pékmester urakra, részint a sütemény kicsinysége, részint a barnasága és formájuk miatt. Hát pedig a t. pékmester urak, ebben a szörnyen drága?!... világban, mikor a buzát oly olcsón vesztegik, talán mégis csak lehetne a sütemény valamivel nagyobb, formásabb és végre szebb is a fehérséget illetőleg.

— **A tapolczai barlang.** Tapolczán a mult hóban kutásás közben egy kőmives mester barlangot fedezett fel, melyre ottani laptársunk a következőket irja: A mult héten volt a barlang szakértői vizsgálat tárgya. Két szakértő érkezett a vizsgálatra és reggel 9 órától, délután 3 óráig vizsgálták a barlangot. Konstatálták, hogy több kisebb nagyobb barlang van öt tóval. Az egyik nagyterem nagyságu barlag 13 méter széles és 6 méter magas. Itt e barlanghan 3 méter bogárhát alaku régi vizmosás jelei tünnek föl, innen egy folyosó alaku nyiláshba érni, mely mintegy 11 méter széles 2—3 méter magas és 130—140 méter hosszu. Innen tovább érve bővebb üregben kőhalmazok közt egy szélesebb viz szélére érni. A viz oly tiszta, hogy a benne levő kőtörmelékek legkisebbje is tisztán kivehető, akárcsak künn a szabadban volna. A szakértők alaposan megmérték az összes üregeket, hosszuság, magasság és szélességi irányban, Olyik barlang azonban a nagy kőhalmaz miatt megközelithetlen. A viz hőmérséklete 19° Celzius. Végül a szakértők magnezium-fénynél fényképfelvételeket eszközöltek és másnap automobilon hagyták el városunkat. Amit cseppkőnek tartottunk, az nem egyébb, mint tört fehérczukorhoz hasonló mészpátkristálylerakodás a barlangok falain.

— **Blettler Pál** divatkereskedő fővárosi bevásárlásaiból e héten vissza érkezett s raktárát a legujabb divatczikkekkel szerelte fel. — Bővebbet mai számunkban foglalt hirdetése tartalmaz.

— **A kisemberek szószólója.** Ezt a nevet egy fővárosi lap sem érdemli meg olyan mértékben, mint a „Magyar Világ," amely decemberben indult meg Benedek Elek szerkesztésében és amely fonnállásának rövid ideje alatt szinte páratlan sikert ért el. Nem csoda! A Magyar Világot bátor szókimondás, lelkes hazafiui érzés, törhetlen szabadelvuség jellemzik. A Magyar Világ minden politikai párttól függetlenül küzd a nemzet jogaiért, igazaiért és különösen foglalkozik a nemzet zömét és igazi erejét képező kis emberek: az iparosok, kisgazdak, tanitók, tisztviselők érdekeivel. A Magyar Világot a hirlapirodalom kiváló munkásai irják, valamint a szó teljes értelmében családok lapja A Magyar Világ, mely a fővárosban már esti 5 órakor megjelenik, ugy hogy másnap az ország leglávolabb vidékén is olvashatják. A Magyar Világ előfizetési ára egész évre 8,— félévre 4, negyedévre 2 forint, egy hóra 70 kr. A Magyar Világ kiadóhivatala (Budapest. VI., Váczi-körut 23 sz.) készséggel küld mutatványszámot minden érdeklődőnek.

— **Munkás segélypénztár.** Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár segélyezési statisztikája érdekes képet nyujt e rohamosan fejlődő intézmény működéséről. Mig az 1901. évben, tehát a pénztár első évében 38269 korona segélyt osztott ki a pénztár a tagok között, már 1902. vagyis a mult évben a segélyezési összeg 141,492 koronát tett ki. Még nagyobb a segélyezés mérve a folyó évben, amelyben már eddig, tehát másfél hónap alatt 43 648 korona segély utalványoztatott. A pénztár fennállása óta tehát 3203 esetben 223.409 kor. összeggel segélyezte tagjait. Ez az összeg maga megczáfolja azt a téves állitást, hogy a mezőgazdasági munkásokat, a földmivelő népet baleset ritkan éri, mert hiszen a kiutalt segély mind baleset folytán vált esedékessé. Ugyanis a várakozási idő, amelynek elteke után a pénztár bármi okból eredő munkaképtelenség czimén nyugdijat ad tagjainek, még nem telt el, s igy a fenti segély kizárólag mint baleseti segély lesz utalványozva.

— **Szomoru idők.** Igy lehetne azokat a korszakokat nevezni, melyeket Acsády Ignácz, „A Magyar Birodalom Története" czimü nagyszabásu munkájának 9 ik és 10-ik fuzetében tárgyal. Az előbbiben főleg II- Endre uralkodását, az utóbbiban pedig IV. Béla második honalapitó munkáját és a tatárpusztitás tragédiajat rajzolja. Mindkettőben meglep Acsády szempontjainak eredetiségével, melyek folytán egészen ujszerűnek tetszenek előttünk azok az események, melyekről azt hittük, hogy már jól ismerjük mas történeti munkák előadásából. Vajha minél szélesebb körökbe behatolnának Acsády magvas és amellett népszerű, szépirodalmi olvasmányként ható fejtegetései, melyek fonalán megmutatja, hogy II. Endre idejében nem a király hibái idézték fel a zürzavart, hanem a közszellemnek romlottsága. Acsády könyvéből megtudjuk, hogy azok, kiknek hivatása a nemzet vezetése lett volna, önző érdekeknek áldozták fel az ideális czélokat és hogy ezeknek a vezetésre hivatott köröknek és tisztviselőknek köréből kiáradó romlottság megmételyezte a nemzeti testnek minden egyes szervezetét, ugy, hogy még az igazságszolgáltatás is kizsákmányoló czéloknak lett eszközévé! Igy mutatja azt ki Acsády, megértvén azt is, hogy a magyar nép lelkében a jónak olyan tőkéje halmozódott fel, hogy még ez a rettenetes métely sem tudta megsemmisiteni. Mese csak, hogy az ország szegénységbe és nyomorba süllyedt. Magyarország erős volt és gazdag, annyira, hogy még a tatárpusztitás sem birta tönkre tenni. Megrázó képekben festi Acsády a tatárjárás borzalmait, de sokkal tanulságosabbak azok a fejtegetései, melyekben IV. Bé a ujjászervező, ujjateremtő munkásságát magyarazza. Acsády történetirása az igazi történetiras: gyönyörködtet és tanit, mutat és megértteti, vezet és felvilágosit, mert a legendás köd mögül kihámozza az igazságot, mely nem mindig a legkellemesebb, de mindig a legfensőségesebb!

— **Gotterhalte miatt támadt botrány semmi ahhoz képest, mint mikor hölgyeink arra a meggyőződésre jönnek, hogy a már vásárolt kelmélik nem divatos, azért ajánlatos tavaszi bevásárlásaikat Rózsa Sándor divatáru-kereskedőnél eszközölni, hol remek szép divatos kelmék és csakis ujdonságok kerülnek eladásra.**

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmány-répamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner fele magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. 5—12

Eladó kredenez. Egy [illegible] kredenez üvegajtókkal, fehér [illegible] vány lappal, olcsó áron eladó. Hol? [illegible] a kiadóhivatal. 3—3

Eladó ház. **Eladó Kis-Czellben, a Sági-uleczában a 105 számu, Rozsás Katalin tulajdonát képező ház, mely áll: 5 szobából, konyha, kamra, udvar és kertből. Venni szándékozóknak bővebb értesitést ad a tulajdonos és a lapok kiadóhivatala.** 5—10

Szinház.

Fehér Károly szinigazgató szintársulatával hétfőn erkezett hozzánk és a „Kadet-kisasszony" czimü operettjében mutatkozott be közönségünknek. Az előadáson jórészt az intelligenczia vett részt, sajnos azonban csekély számban. Az előadás elég kellemes volt, A szép zenéjü operetten részt vett közönség igen jól mulatott. A szereplok közt felemlitjük Miklósy Gábort, ki kitünő alakitásban mutatta be az angol üzletembert. Tury Mariska. (Luczy leánya) szerepét játszotta, kellemes csengő hangjával többször zajos tapsra ragadta a közönséget és egyes dalait megis kellett ismételnie. Székely Sándor (Rob Robertson) szerepében teljesen otthon érezte magát, alakitása igen jó, pompás bariton hangjával teljesen meghóditotta a közönséget. P. Szepesi Paula a szerelmes vén kisasszony szerepét kitünően alakitotta. Különben az összes szereplőkön meglátszott, hogy nagyon is igyekeznek a közönség megelégedését kiérdemelni. Az egész előadás mindvégig jó volt s összevágóan folyt le, a közönség teljesen megvolt elégedve a bemutató előadással.

Szerdán szinre került *„Kurucz Feja Dávid."* Az est sikeréhez nagyban hozzájárult Fehér Károly (Kurucz Feja Dávid) és Vécsey Ilona (Ráskainé, Tábori Erzse) Fehér Karoly kitunő alakitásban mutatta be a 17-ik században élő kassai főbirót. Vécsey Ilona fölülmulhatlan preczizitással mutatta be a szenvedélyes, kikapó, boszuálló, buja természetü nőt. Vécsey Ilona már alakjánál fogva is nagyon beillett a buja nő szerepébe. Klasszikus szép alakja van, fellépése teljesen otthonos s a boszu nevében arczának minden izma, szemforgatása, a rettenetes, boszura készülő asszonyt mutatja be hű másolatban. Szerepése közben többször zajos tapsokban volt része kitünő alakitásáért.

Kovács Gyula (Gábor lantos szerepében) szintén megállta helyét. M. Erdélyi Kornél (Judit szerepében), mint a főbiró neje, ki mikor férjét kivégzésre viszik, mely gyászban siratja el s csókolja meg hitvesét, ki különben mostoha volt irányában, hű alakitásban mutatta be a mélyen sujtott hitvest, kinek életére örök gyász borul. — P. Szepesi Paula (Feja édes anyja), szintén jól adta szerepét.

Csütörtökön a *„Sasok"* Guthi Soma és Rákosi Viktor vigjátéka került előadásra. A jelenvolt közönség kitünően mulatott mindvégig. A főszereplők Kovács Gyula (Forrai), Vécsey Ilona (Lenke, neje), Miklósy Gábor (Bukics Julián) szerepeiket kitünően adták. Miklósy Gábor karakterisztikus humorával állandó derültségben tartotta a közönséget.

Pénteken *„Házasodjunk,"* énekes bohózat; *szombaton*, *„Svihákok"* operett került előadásra. Ma, vasárnap, *»Flórika szerelme"* román népszinmű kerül előadásra.

A szintársulat által eddig előadott szindarabokban beigazolta, hogy érdemes a pártolásra, igy épenséggel nem értjük, hogy közönségünk még mindig lanyha pártolásban részesiti őket.

Reméljük, hogy közönségünk a szintársulat iránti közönyösségét, a héten már, a jól kiérdemelt pártolással fogja felváltani. Nagyon is kivánatos, hogy ugy legyen.

Tavaszi ujdonságok!

Legujabb!!

Női ruhakelmék

még soha oly nagy választékban nem érkeztek raktáromra mint most.

Férfi öltöny kelmék

hazai és külföldi gyártmányok, legujabb divat szerint nálam elkészittetnek.

— Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. —

BLETTLER PÁL

divatáru kereskedésében

Kis-Czell.

Szives figyelembe!

A helybeli és vidéki hölgyközönség és egyáltalán mindazok, akik bevásárlásaiknál sulyt fektetnek szolid árucikkekre és szeretik a dus választékot, azok mindesetre jól teszik, ha szükségletük fedezése előtt megtekintik

Német Márkus

uri- és női-divatáru kereskedő raktárát

Kis-Czellben,

hol a közelgő tavaszi és nyári idényre a **legujabb** divatu

női ruha-kelmek

valamint

női ruha-diszek

versenyképes mérsékelt árakon óriási választékban találhatók.

Uri divat-czikkekből

nagy választék.

Kalapok és nyakkendők

a legujabb divat szerint.

Férfi-öltönyök

teljes elkészitése elvállaltatik. Férfi ruha szövetekből finom minőségben, dús választék áll rendelkezésre.

4—2

Faragó-gazdának

vagy botos ispánnak ajánlkozik egy szakképzett, fiatal életerős 34 éves, nős, családos kisbirtokos gazda, ki a gazdasági teendők minden ágában jártas. Szives megkereséseket S. S. czimen továbbit e lapok kiadóhivatala. 1—5

Szálloda-átvétel.

Tisztelettel van szerencsém Kis-Czell város és vidéke n. é. közönségét értesiteni, hogy Kis-Czellben a már évek óta fennálló s a modern kor követelményeinek megfelelőleg berendezett

Hungária szálloda

f. évi márczius hó 15-től kezdve bérbe vettem és azt saját nevem alatt vezetem.

Főtörekvésem, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégitsem.

Nagy sulyt fektetek *konyhámra*, nemkülönben *kitünő italokra*. Szobák mérsékelt áron számittatnak.

Szives tudomásul hozom, még hogy a szállodába kocsikkal is belehet szállani.

A n. é. közönség szives támogatását kéri mély tisztelettel:

SEPER LAJOS,
„Hungária"-szálloda.

Bus Boldizsár

épület- és butor-asztalos,
— — koporsó raktára — —
KIS-CZELL (régi takarékpénztári épület).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy épület- és butor-asztalos mühelyemmel kapcsolatban

koporsó raktárt

is rendeztem be, Elvállalom temetések teljes rendezését a legolcsóbb ártól kezdve. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam illő tisztelettel:

Bus Boldizsár
épület- és butor-asztalos
koporsó raktára, KIS-CZELL.

10—10

Szervusz pajtás! Hová oly sietve?

Megyek **Kis-Czellbe** az ismert

Löwenstein J. és fiai

czéghez bevásárolni, mert ép most vettek egy nagy csődtömeget lehet náluk jutányos áron vásárolni:

Selyem nyakkendők óriási választékban darabja	30 kr.
Legfinomabb bőrkeztyük férfi	85 kr.
„ női	73 kr.
Ötsoros férfi inggallér darabja	10 kr.
Divatos szines kézelők	16 kr.
„ fehér „ „	18 kr.
Keménykalap minden szinben	51 kr.
Puha férfi kalapok, legujabb divat	75, 115, 1.35 kr.
Ferfi czipők czuppos	1.75 2.25 kr.
„ „ fűzős	2.60 kr.
„ „ box calf fűzős	3.15 kr.
Női sárga czipők fűzős	2.25 kr.
„ fekete „ „	2.45 kr.

Gyermek czipők 70 krtól feljebb.

Az itt felnem sorolt tárgyak, rőfös és divatárukban igen jutányos áron adatnak el. Vidéki rendelések a legpontosabban eszközöltetnek. Meg nem felelő árut készséggel kicseréljük, esetleg a pénzt vissza adjuk.

MEG VAN!

ezzel kezdte sok beteg, a ki a *Vértes* féle *Sósborszesz* (Ferenczpállnkát) azaz meg azáfféle nyavalya ellen használta és a használat által *megszabadult a bajától*. Annyi köszönő levelet hozott és hoz még mindennap a posta — urtól, parasztól — hazánk minden részéből, ugy mint a külföld legtávolyibb országaiból — hogy egy könyvesház tele lenne vele, ha mind lenyomatnank, de csak utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, aki azt kéri, a póstán ingyen küldünk be, s amely füzetke egyszersmind bőven leirja, mely alkalommal és hogyan lehet a Sósborszeszt használni.

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik, mint fájdalomcsillapito *bedorzsölés*, illetőleg *borogatás: kösvény, csúz, meghülés, nyilamlás, szurás, szaggatás* ellen, *fejfájas, bénulás, ficzamodás, gyulladás, daganatok, mell- és torokbántalmak* ellen. *Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász* meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaiba uj erőt önt. — Mint kitünő, kellemes, *piperecsikk* a legjobb szolgálatot teszi a *fejbőr* erősitésére elpusztitja a hajhullást okozó korpát; jó a száj ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrissitő, a szájat és fogat tisztitó szájvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sosborszesz nagyon használ *gyomorpöres, hasmenés, rossznllét fejfájás* ellen, mint kellemes *üditő ital* stb. Különös Istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az Alföldon, — mert ha pár cseppet a vizbe öntünk, megöli a sok káros haczillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden bajnál használható első segitségül. Belsőleg egy nehány csepp veendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elmuljék.

Nem csoda tehát hogy az, aki ezen *legkitunőbb, legmegbizhatóbb* és *mindenre jó* házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósborszesz kell nekem és **semmi más!**

Igaz-e, hogy drágább a Vértes-féle Sósborszesz a másénál? — Legalább ugy mondja egyik-másik elárusitó, a kinek az állitólag olcsóbb portékánal nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz Tudjá a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve és hogy a hatásos czéljának megfelelő szer soha sem drága. A Vértes-féle Sósborszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert daczára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértes féle Sósborszesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és igy abból *sokkal kevesebb* kell, mint más ajtaból. Bedörzsölésre például a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértes-féle Sósborszeszből elegendő egy kávéskanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértes féle Sósborszeszből, más fajtaból legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértes-féle Sósborszesz, a csekélyebb mennyiség daczára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtáju vele egyáru, nagyobb üveg is, igy mégis olcsóbb más fajtánál, *minden* tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértes-féle Sósborszeszt *sehol* sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, egy és két koronás eredeti üvegekben. — Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomtatatott *parasztvédjegy* és „Vértes" sor rajtok és a skatulyákon látható. — Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, amelyet nemcsak itthon, hanem külföldön mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint

Orlando-, Róma-, Párisban és London-ban

az ottani kiállitáson *első díjakkal*: diszoklevéllel, diszkeresztel és arany-éremmel lett kitüntetve. — 1 egyszerü üveg *Vértes*-féle Sósborszesz kimeritő használati utasitással együtt 1 kor.; 1 dupla üveg $2^1/_2$-szer annyi tartalommal mint egy egyszerü 2 kor.; 1 próbaüvecske 30 fill. Kapható a gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben, **Kis-Czellben Nagy Gyula** ur kereskedésében, **Jánosházán**: Fogy. Szövetkezetnél, általában ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók és közvetlen:

VÉRTES-L. Sas-gyógysz. Lugoson. 15—50

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és birlapkiadó vallalat gyorssajtójan Devecseriben, 1903.